

PREZENTAREA ȘI ROLUL SITUAȚIILOR FINANCIARE

Doina MALANCIUC¹,
Anastasia PĂDURARU^{2*},
Victor COLESNIC³,

¹Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management, C-191, Chișinău, Republica Moldova

² Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management, C-911, Chișinău, Republica Moldova

³ Universitatea Ovidius, Științe Economice, Contabilitate și Informatică de Gestiune, grupa-1, Constanța, România

Autorul corespondent: Anastasia PĂDURARU, anastasia.pavlova@em.utm.md

Rezumat. *Poziționarea actuală pe piața concurențială a entităților din toate domeniile oferă impulsul de manifestare cât mai deosebită și o reprezentare originală pentru a face față cerințelor și a maximiza profitabilitatea întreprinderii. În acest scop este admisă libera exprimare, dar evidența economico-financiară rămâne a fi una stabilită de legislație. Proiecția activității întreprinderii sunt considerate Situațiile Financiare, iar necesitatea întocmirii lor cuprinde informațiile ce țin de realizarea activității ale agenților economici. Acest conținut necesită optimizare continuă datorată implicării specialiștilor economiști, precizând astfel o activitate obiectivă a afacerilor. Astfel, Situațiile financiare se prezintă diferit pe categorii regional-geografice având elemente de conținut care atât le unește, cât și le deosebește având ca un exemplu unic International Accounting Standards Board. Rolul raportării Situațiilor Financiare privește în aceeași direcție cu strategia managerială în scopul creșterii calității a indicatorilor economico - finaniari.*

Cuvinte cheie: *Situație financiară, raport, caracteristici calitative, funcție, rol, indicatori.*

Introducere

Conform SNC “Prezentarea situațiilor financiare” situațiile financiare reprezintă un set de rapoarte care conțin informații privind poziția financiară, performanța financiară, modificările capitalului propriu și fluxurile de numerar ale entității pe o perioadă de gestiune [1].

Rapoartele financiare au un rol semnificativ privind luarea deciziilor economico-financiare ale unei entități. Aceste documente de sinteză sunt destinate atât pentru utilizatorii interni (proprietari, creditorii, managerii, etc.) cât și utilizatorilor externi (investitori, debitorii, salariații, autoritățile publice, clienții și publicul). Situațiile financiare pot fi clasificate în două categorii: situații de stoc și situații de flux. Situațiile de stoc se întocmesc la o perioadă fixată de timp ca exemplu poate servi bilanțul; cele de flux acoperă o perioadă de interval (un an) precum este Situația de Profit și Pierdere sau Situația fluxului de numerar.

Ultimile modificări ale SNC “Prezentarea situațiilor financiare”, intrate în vigoare de la 01.01.2020, situațiile financiare sunt mai simplificate, eliminând un șir de anexe, informația cărora se dupează în notele explicative.

Prezentarea situațiilor financiare în diferite țări

În referință cu Standardul Internațional de Contabilitate fiecare stat preia aceste norme și reguli de contabilizare a operațiilor economice adaptându-le după cerințele naționale. Pentru a face o mică cercetare a divergențelor dintre sistemele contabile ale diferitor țări se vor compara următoarele criterii:

- conținutul situațiilor financiare;
- caracteristicile calitative utilizate în informațiile din situațiile financiare;

Conform criteriului *conținutului situațiilor financiare*, în *tabelul 1*, se face o comparație a informațiilor prezentate în situațiile financiare în diferite țări:

Tabelul 1

Prezentarea conținutului situației financiare în diferite țări”

Statele Unite ale Americii	România	Republica Moldova
1.Bilanț sau o declarație a poziției financiare 2.Situația rezultatelor sau câștigurilor 3.Situația câștigurilor nete (nedistribuite) 4.Situația altor modificări în capitalul propriu 5.Situația fluxurilor de numerar	1.Bilanțul 2.Situația de profit și pierdere 3.Note explicative	1.Bilanțul 2.Situația de profit și pierdere 3.Situația modificărilor capitalului propriu 4.Situația fluxurilor de numerar 5.Notele la situațiile financiare

Sursa: Elaborat de către autor în baza datelor prezentate în referința [2].

În Tabelul 1 se observă o diferență a elementelor financiare. În Europa există o formă mai simplistă de prezentare a situațiilor financiare, pe când în SUA și Republica Moldova aceasta are o formă mai complexă, însă ține de menționat că și în cea din urmă există o reprezentare prescurtată formată din trei elemente: (bilanț, rezultat de profit și pierdere și notă explicativă) dată de către entitățile micro și cele mici. Din elementele suplimentare ce nu se găsesc în Republica Moldova dar se prezintă în SUA sunt situația câștigurilor nete (nedistribuite) și situația rezultatelor sau câștigurilor, pe când în Republica Moldova acestea două se îmbină în situația de profit și pierdere. În același timp se atestă prezența anexelor la situațiile financiare sub formă de Note explicative valabile pentru Europa și Republica Moldova. Pentru Republica Moldova atașarea notelor explicative la prezentarea situațiilor financiare este obligatorie pentru toate entitățile, iar forma de prezentare se diferențiază în legătură cu forma organizatorico-juridică.

Nota explicativă trebuie să includă următoarele compartimente:

1. informații privind corespunderea situațiilor financiare Standardelor Naționale de Contabilitate;
2. dezvăluirea politicilor contabile;
3. analiza activității economico-financiare a entității;
4. alte informații [1].

Pentru prezentarea informațiilor relevante și credibile toate activitățile se exercită în conformitate cu IASB Consiliul a Standardelor Internaționale de Contabilitate (International Accounting Standards Board). Caracteristicile calitative urmăresc utilitatea informațiilor prezentate prin intermediul Situațiilor Financiare, precum sunt:

- Inteligibilitatea;
- Relevanța;
- Credibilitatea;
- Comparabilitatea.

Pornind de la aceasta se poate face o comparație în sistemul contabil între Republica Moldova și Statele Unite ale Americii în ceea ce privește acele *caracteristici calitative* semnificative care se iau în considerație în redactarea raportului financiar și sunt prezentate în tabelul 2:

Tabelul 2

Trăsăturile calitative a informațiilor plasate în Situațiile Financiare

Statele Unite ale Americii	România	Republica Moldova
1	2	3
1.Inteligibilitatea pentru acei utilizatori care au o pregătire economică minimală 2.Utilitatea pentru investitori și creditorilor prezenți și viitori pentru luarea deciziilor raționale	1.Inteligibilitatea - calitate esențială a informațiilor furnizate de situațiile financiare este aceea că ele pot fi ușor înțelese de utilizatori 2.Relevanța - Informațiile sunt relevante atunci când influențează deciziile economice ale utilizatorilor, ajutându-i pe aceștia să evalueze evenimente trecute, prezente sau viitoare	1.Inteligibilitatea - informațiile trebuie clasificate, caracterizate și prezentate în mod clar și concis 2.Relevanța - informațiile trebuie să fie importante pentru utilizatori și să-i ajute pe aceștia să evalueze evenimentele trecute, prezente sau viitoare, să confirme sau să corecteze evaluările lor anterioare

1	2	3
3. Ilustrarea resurselor economice ale societății, sursele lor de finanțare precum și efectele tranzacțiilor și evenimentelor care determină modificări în resursele societății sau în sursele lor de finanțare, referitoare la performanța financiară în decursul unei perioade 4. Să ajute utilizatorii să <i>evalueze</i> sumele, perioadele și incertitudinile legate de fluxurile viitoare de numerar ale investitorilor.	3. <i>Credibilitatea</i> - informația are calitatea de a fi credibilă atunci când nu conține erori semnificative 4. <i>Comparabilitatea</i> - situațiile financiare trebuie să conțină informații comparative aferente perioadei precedente pentru toate elementele raportate ale perioadei de gestiune curente, dacă Standardele Naționale de Contabilitate nu permit altfel.	3. <i>reprezentare exactă</i> - informațiile trebuie să fie complete, neutre și fără erori semnificative 4. <i>Comparabilitatea</i> - situațiile financiare trebuie să conțină informații comparative aferente perioadei precedente pentru toate elementele raportate ale perioadei de gestiune curente, dacă SNC nu prevăd altfel 5. <i>Oportunitatea</i> - informațiile să fie disponibile utilizatorilor într-un timp util pentru a le influența deciziile 6. <i>Inteligibilitatea</i> - informațiile trebuie clasificate, caracterizate și prezentate în mod clar și concis,

Sursa: Elaborat de către autori în baza datelor prezentate în referințe [2 și 3].

Tabelul 2 ilustrează demonstrativ conținutul aproape identic a datelor plasate în Situațiile Financiare în Republica Moldova și România. În continuare se reflectă diferențele dintre aceste două țări cu Statele Unite ale Americii în care se evidențiază un parametru identic cât pentru Statele Unite ale Americii atât și pentru Republica Moldova și România: inteligibilitatea - fapt ce denotă importanța intercontinentală a clarității și accesibilității informațiilor prezentate. Dintre elementele ce se diferențiază sunt câte trei la număr: utilitatea, ilustrarea și evaluarea- ajutorii primi în aprecierea calitativă pentru Statele Unite ale Americii, precum și relevanța, credibilitatea și comparabilitatea- unelte de neînlocuit pentru redactarea raportului financiar național și român.

Partea majoră de coordonare a entității gestionate este lăsată pe seama conducerii, însă aceștia trebuie să se supună setului de situații financiare care, conform cerințelor internaționale trebuie să conțină:

- denumirea societății raportoare;
- unitatea și moneda de raportare;
- data bilanțului;
- perioada de raportare;
- orice schimbare a acestor informații în cursul perioadei.

Rolul Situațiilor Financiare de Raportare

Situațiile financiare, fiind înzestrate cu un ansamblu de date de analiză și sinteză privind activitatea unei întreprinderi, pot servi drept sursa de informare pentru diverși utilizatori și aplicate în diverse sfere de activitate.

Astfel având funcția de *documentare*, informațiile rezultate sunt extrem de utile și prezintă siguranța, fiind însoțite de o serie de caracteristici precum actualitate, exactitate, certitudine, comparabilitate și legalitate.

Funcția de *control și analiză* se realizează, atât pentru necesități interne de care pot beneficia conducerea entității, cât și cele externe: investitorii, organele fiscale, creditorii - prin posibilitatea de a urmări și evalua modul de îndeplinire a obiectivelor, determinarea devierilor de la indicatorii economico-financiar și stabilirea strategiilor necesare pentru dezvoltarea activității.

Situațiile financiare au și un rol *previzional*, care presupune efectuarea unor calcule, utilizând posibilitatea de a compara indicatorii economico - financiar obținuți în perioada anilor precedenți și perioada de gestiune curentă. Astfel se asigură fundamentarea deciziilor strategice [6].

Precizând care e rolul general și universal al situațiilor financiare, este posibil de a determina și rolul pe elemente-părți ale acesteia. De exemplu bilanțul reflectă imaginea întregului patrimoniu al unei entități la un anumit moment. Contul de profit și pierdere – o reprezentare a performanțelor obținute pe parcursul perioadei de gestiune.

Rămâne important de menționat că la prezentarea raportării este necesar de a ține cont de următorii indicatori Economico -Financiari de Raportare:

- a. *Indicatori de lichiditate* - asigură capacitatea de acoperire a datoriilor curente din activele curente;
- b. *Indicatori de risc*- reflectă gradul de îndatorare care poate determina de câte ori o entitate poate achita cheltuielile cu dobânda;
- c. *Indicatori de activitate* (indicatori de gestiune)- optimizează viteza și eficacitatea de intrare și ieșire a fluxurilor de numerar;
- d. *Indicatori de profitabilitate*- remarcă eficiența entității în realizarea de profit din resursele disponibile [3].

Concluzii

Orice situație financiară indiferent de formă, componență sau structură trebuie să reflecte informații importante și utile pentru o gamă largă de utilizatori, precum este poziția și performanța financiară a unei entități. Situațiile financiare prezintă, de asemenea, rezultatele gestiunii resurselor aflate la dispoziția unei entități. Pentru a atinge acest obiectiv, rapoartele financiare trebuie să ofere informații despre: active, datorii, capitalul propriu, alte modificări în capitalul propriu, venituri și cheltuieli inclusiv profiturile și pierderile și, nu în ultimul rând fluxurile de numerar ale entității. Toate aceste informații, cumulativ formează imaginea entității care, mai apoi fiind analizată de către autoritățile de conducere, poate lua forma unei decizii privind dezvoltarea, lărgirea sau din contra suspendarea activității sau chiar lichidarea entității. De aceea este foarte important ca informația disponibilă pentru fiecare element să fie evaluată la modul cel mai credibil, pentru a obține un rezultat cât mai aproape de realitate.

Referințe

1. SNC "Prezentarea situațiilor financiare" [accesat 25.02.2021]. Disponibil: <https://www.contabilsef.md/ro-snc-prezentarea-situa-iilor-financiare-ru-snc-prezentarea-situa-iilor-financiare-en-46678/>
2. Victor Munteanu - Coordonator, Marilena Zuca , Simina Vera, Rodica Munteanu, Alice Tinta. Contabilitatea Financiară a Întreprinderii: Teza. București: Editura Universitară, 2015 [accesat 25.02.2021]. Disponibil: <http://steconomiceuoradea.ro/anale/volume/2006/finante-contabilitate-si-banci/67.pdf>
3. Legea Nr. 86 din 11-06-2020 Legea contabilității și raportării financiare. In: Monitorul Oficial Nr. 193 art. 370, 27-07-2020 [accesat 25.02.2021]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125231&lang=ro#
4. IAS 1 - Prezentarea situațiilor financiare [accesat 25.02.2021]. Disponibil: <http://www.dorinm.ro/work/contabilitate/ias1.html>
5. <https://www.rasfoiesc.com/business/economie/finante-banci/Rolul-forma-de-prezentare-si-c49.php>
6. Lilia Grigoro-Coodonator, Aliona Bîrcă, Liliana Țurcanu, Nicolae Baltet, Lica Erhan, Svetlana Mihaila, Stela Caraman, Liliana Lazari, Anatol Graur, Maia Bajan, Galina Badicu, Rodica Cușmăunsă, Contabilitatea întreprinderii: Manual. Ediția – III, Chișinău: Editura Cartier ASEM, 2021, 800 p.